

ПРАВИЛНИК
ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗА
ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ В
НАЦИОНАЛНИЯ АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИНСТИТУТ И МУЗЕЙ
на БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

·
·
·
·

Глава трета

ПРИЕМАНЕ И ОБУЧЕНИЕ НА ДОКТОРАНТИ В НАИМ-БАН

Чл. 5. (1) Процедурата за приемане на редовни и задочни докторанти в НАИМ-БАН се инициира с мотивирано писмено предложение на ПНЗ (секциите). При утвърждаване от НС на НАИМ се пристъпва към процедура по силата на чл. 3 ал. 1-3 от Правилника за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в БАН.

(2) Сроктът за подаване на документи за участие в конкурса е два месеца от момента на обявяването му в ДВ.

(3) Кандидатите за участие в конкурса за докторанти подават заявление за допускане и следните документи:

1. Автобиография;
2. Диплома за образователно-квалификационна степен „магистър“;
3. Удостоверение за признато висше образование, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
4. Медицинско свидетелство;
5. Свидетелство за съдимост.

(4) Редовността на документите на участниците в конкурса се проверява от комисия, съставена от научния секретар на НАИМ, ръководителя на първичното научно звено, заявило конкурса и завеждащия отдел „Човешки ресурси“ на звеното до една седмица след изтичане срока на конкурса. За резултатите от проверката кандидатите се уведомяват писмено в срок до 14 дни от изтичане на срока на конкурса. Уведомлението играе роля на документ за допускане/недопускане на кандидата до участие в конкурса.

(5) До участие в конкурса се допускат кандидатите за докторанти, които имат общ успех от дипломата за образователно-квалификационната степен „магистър“ най-малко „много добър“ (4.50).

(6) Конкурсът за докторанти се състои от писмен и устен изпит по специалността по конспект, предложен от първичното научно звено (секция) и приет от Научния съвет и изпит по избран от тях чужд език. Изпитът по специалността (писмен и устен) се провежда от комисия, която се предлага от НС на НАИМ и се назначава от Директора. Изпитът по чужд език провежда от комисия, която се определя от ЦО.

(7) Конкурсът се провежда, в рамките на една седмица, в срок до четири месеца след датата на обявяването му и не по-рано от 1 месец от уведомлението за допускане до участие.

(8) Кандидатите за докторанти се допускат до устен изпит по специалността при успех от писмения изпит, не по-нисък от „много добър“ (4.50).

(9) Успешно издържали конкурса са кандидатите, които са получили средна оценка от писмения и устния изпит по специалността не по-ниска от „много добър“ (4.50) и оценка „добър“ (4.00) на изпита по чужд език.

Чл. 6. (1) Формата на обучение на докторанти за образователната и научна степен „доктор“ в БАН е редовна, задочна и на самостоятелна подготовка.

(2) Зачисляването на редовните и задочни докторанти става по предложение на НС въз основа на резултатите от конкурса.

(3) Кандидатът за зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка докладва резултатите си на заседание на първичното научно звено. При липса на поне 5 хабилитирани лица в първичното научно звено, специалисти в областта на процедурата, заседанието се разширява със заповед на Директора с външни хабилитирани лица, предложени от първичното научно звено, специалисти в областта на процедурата. При положителна оценка, семинарът предлага на НС на СНЗ зачисляване в докторантура на самостоятелна подготовка.

(4) По предложение на ПНЗ, НС утвърждава работното наименование на темата на бъдещата дисертация на зачисления докторант и научния му ръководител (за докторантите на самостоятелна подготовка – научен консултант), който трябва да е хабилитиран учен с доказани научни достижения. На основа на това предложение Директорът издава съответна заповед за зачисляване на докторанта, в която се посочват: формата на докторантурата; първичното звено, в което се организира обучението; срокът на обучение; темата на дисертационния труд; научната област или научните области; научният ръководител или съответно – научният консултант.

(5) Обучението на докторантите се осъществява по индивидуален план при условия и ред, определени от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН.

(6) Продължителността на обучението е както следва:

1. за редовна и самостоятелна форма на обучение – до 3 години и
2. за задочна форма на обучение – до 4 години.

(7) Преди изтичане на срока за подготовка докторантът представя доклад за постигнатите от него резултати на заседание на първичното звено, където е зачислен, а научният му ръководител представя писмено становище с преценка на извършеното от докторанта.

ПНЗ чрез гласуване на присъстващите хабилитирани и нехабилитирани учени прави едно от следните предложения за решение от НС:

а) докторантът да бъде допуснат до предварителна защита, ако е положил всички необходими изпити и изпълнил изискванията на ЦО на БАН.

б) срокът на подготовка на докторанта да бъде удължен еднократно до 1 година без право на стипендия;

в) докторантът, ако е положил всички необходими изпити, да бъде отчислен с право на защита до 2 години;

г) докторантът да бъде отчислен без право на защита, ако не е положил необходимите изпити и/или докладваните резултати са неудовлетворителни като възстанови сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му, съответно на института или БАН.

(8) Докторант, който не представи доклад за постигнатите от него резултати на заседание на първичното звено, където е зачислен в срока по ал. 7 се отчислява без право на защита със заповед на Директора като възстановява сумата на получените стипендии и други средства, свързани с обучението му, съответно на института или БАН.

(9) Докторантите имат право да прекъсват обучението си по уважителни причини в срок до една година, по майчинство – до две години. Прекъсването на докторантурата се извършва след подаване на мотивирано заявление от докторанта до Директора на СНЗ с приложен документ за причината (причините). Заявлението се разглежда от Научния съвет на НАИМ. След положително решение на НС се издава заповед на Директора за периода на прекъсване. За срока на прекъсването редовните докторантите запазват своите права, но не получават стипендия.

Глава четвърта

ЗАЩИТА НА ДИСЕРТАЦИОННИ ТРУДОВЕ ЗА ПОЛУЧАВАНЕ
НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН „ДОКТОР“
И НАУЧНАТА СТЕПЕН „ДОКТОР НА НАУКИТЕ“ В НАИМ-БАН

Чл. 7. (1) Процедурите по защита на дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“ за трите форми на обучение (редовна, задочна и на самостоятелна подготовка) и на дисертационен труд за научна степен „доктор на науките“ се предхожда от предварителна защита на заседание на първично звено.

(2) На заседанието по ал.1 присъстват поне 5 хабилитирани лица при процедура за „доктор“ и поне 7 – при процедура за „доктор на науките“, специалисти в областта на дисертацията и/или в свързана с нея област, от които поне 3, съответно 4, са професори или доктори на науките. При липса на необходимия брой хабилитирани лица в първичното научно звено, заседанието се разширява със заповед на Директора с външни за ПНЗ хабилитирани лица, специалисти в областта на процедурата, предложени от първичното научно звено.

(3) Заседанието завършва с приемане на решение относно качествата на предложения труд и при положително становище се предлага състав на НЖ. Протоколът от заседанието се изпраща в НС на НАИМ. При отрицателно становище, ПНЗ изисква от докторанта доработване или преработване на дисертационния труд в рамките на 6 месеца.

Чл. 8. (1) НЖ за защита на дисертация за получаване на образователната и научна степен „доктор“ и на научната степен „доктор на науките“ се формират по изискванията съответно на чл. 9 и чл. 13, ал. 1 от ЗРАСРБ (съответно чл. 9 (1) и чл. 11 (7) от този Правилник). Под определението „външни членове на НЖ“ трябва да се разбира учени, външни за НАИМ-БАН. Научният ръководител (консултантът) на докторанта е член на журито.

(2) НЖ за защита на дисертация за получаване на образователната и научна степен „доктор“ се назначава със заповед на директора на НАИМ по утвърдено от НС предложение на първичното звено на НАИМ-БАН.

(3) В състава на НЖ по ал. 2. се предвиждат винаги 2 резервни члена: 1 вътрешен и 1 външен.

(4) Заседанията на НЖ, назначено по ал. 2, са редовни, ако на тях присъстват (или са в конферентна връзка) всички назначени членове. Решенията на НЖ се вземат с явно гласуване и с обикновено мнозинство.

(5) Първото заседание на НЖ по ал. 2, се свиква по инициатива на директора на НАИМ-БАН. На него членовете на НЖ избират от своя състав председател и двама рецензенти при процедура за степента „доктор“ и трима рецензенти при процедура за степента „доктор на науките“.

Чл. 9. (1) Научното жури за защита на дисертационен труд за образователната и научна степен „доктор“ е в състав от пет лица, като най-малко трима са външни за НАИМ-БАН. Най-малко един от членовете на журито трябва да бъде професор.

(2) Членовете на журито изготвят две рецензии, една от които на външно лице, и три становища. Рецензиите и становищата задължително завършват с положителна или отрицателна оценка.

(3) Рецензиите и становищата се изготвят в срок до три месеца от назначаването на журито и се публикуват заедно с автореферата на дисертацията на интернет страницата на НАИМ-БАН. Авторефератът да отразява структурата и съдържанието на работата, научните приноси и публикациите по темата в научни издания.

Чл. 10.(1) В едномесечен срок след публикуването на автореферата, рецензиите и становищата, журито провежда открито заседание за защита на дисертацията.

(2) Датата и часът на откритото заседание на НЖ за защита на дисертационен труд по чл.11 от ЗРАСРБ се обявяват на интернет-страниците на НАИМ-БАН, БАН и МОНМ.

(3) В срока по предходната алинея дисертационният труд на кандидата се предоставя на желаещите да се запознаят с нея на място в библиотеката на НАИМ.

(4) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на научното жури представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение на основните резултати от дисертационния труд;
3. представят се рецензиите и становищата на научното жури;
4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания, на които докторантът отговаря.
5. всеки член на научното жури публично обявява своята оценка - положителна или отрицателна;
6. председателят на научното жури обявява резултата от защитата.

(5) За успешно защитена се смята дисертация, получила на защитата най-малко три положителни оценки.

(6) При неуспешна защита се прилага чл. 33, ал. (4) от ППЗРАСРБ, а именно: неуспешно защитената дисертация се връща за преработване. Ако кандидатът желае, не по-късно от една година след датата на връщането се обявява нова процедура за защита. Втората процедура за защита е окончателна.

(7) Образователната и научна степен „доктор“ се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.